

Stille taal

Vorige maand kwamen wetenschappers uit de hele wereld bij elkaar in Nijmegen voor een congres over gebarentaal. De onderzoekers houden zich bezig met het onderwijzen aan dove kinderen, ook in niet-westerse landen. In Nederland zijn er al vanaf 1790 dovenscholen.

1. Welke stelling over gebarentaal is waar?

- Engelsen en Amerikanen die gebarentaal gebruiken, kunnen elkaar verstaan.
- Er zijn geen horende mensen die gebarentaal gebruiken.
- Er zijn meer dan 100 gebarentalen op de wereld.
- Gebarentalen zijn niet officieel erkend.

Vergissen is menselijk

Taal is voortdurend in verandering. Zo is het gebruik van U als onderwerp betrekkelijk nieuw. Dit is in de 19e eeuw in de plaats gekomen van gij, dat overigens in Vlaanderen nog steeds volop wordt gebruikt. De regels voor het gebruik van u zijn echter nog lang niet altijd duidelijk.

2. Hoe zeg je tegen een bankdirecteur dat hij/zij zich vergist?

- Geen van beide versies is correct
- U hebt u vergist
- U heeft zich vergist
- Beide versies zijn correct

't Is net Hulandes

De slaven die vroeger vanuit Afrika werden verscheept om te werken op plantages in Amerika spraken allerlei verschillende talen. Om toch met elkaar te communiceren, ontwikkelden ze 'pidgins'. Dat zijn simpele hulptalen die zich door de jaren heen ontwikkelden tot volwaardige talen: creooltalen. De woordenschat van deze creooltalen is vaak voor een groot deel ontleend aan de taal van de Europese kolonisatoren. Op 6 maart is een van deze creooltalen als officiële taal erkend: het Papiaments, op de Nederlandse Antillen.

3. Bestaan er creooltalen waarvan de woordenschat aan het Nederlands is ontleend?

- Ja, het Afrikaans.
- Ja, het Surinaams en het Papiaments.
- Ja, maar ze zijn nu uitgestorven.
- Nee, ze hebben nooit bestaan.

De minister van juist-is-tie

De dichter Willem Hietbrink beweert dat het Nederlands de oerbron van alle wereldtalen is. Hij heeft talloze voorbeelden die dit moeten bewijzen: het woord sigaret komt volgens hem van zuug eruut en het woord justitie van juist-is-tie. Sinds 5 maart heeft Hietbrink een dagelijkse rubriek in het tv-programma 'Man bijt hond'.

4. Hoe heet de tak van taalwetenschap die klanken uit menselijke taal bestudeert?

- Akoestiek
- Audiologie
- Fonologie
- Morfologie

Kindertaal

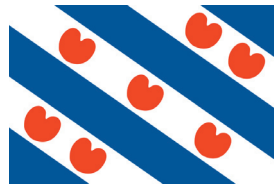
Kleine kinderen leren verbazingwekkend snel praten: voordat ze hun veters kunnen strikken kletsen ze je de oren al van het hoofd! Over het algemeen zeggen kinderen hun eerste woordje tussen de 12 en 18 maanden. De variatie is echter groot; niet alle kinderen verwerven taal even snel. Zo wordt van Einstein gezegd dat hij pas begon met praten toen hij drie was!

5. Wat kunnen kinderen van 12 maanden nog niet herkennen?

- Of iets een leugentje is of niet
- Of een zin een vraag of een waarschuwing is
- Of een zin in hun moedertaal is gesproken
- Waar een woord begint en ophoudt

Streek voor streek

17 maart was het Nationale Dialectendag in Nederland en België. Veel mensen spreken een dialect. Het aantal dialecten van het Nederlands is groot: ongeveer 28! Varianten van het Nederlands die een eigen oorsprong hebben worden geen dialect genoemd, maar streektaal.

6. Welke drie streektaalen worden er in Nederland erkend?

- Fries, Sittards en Sallands
- Fries, Brabants en Zeeuws
- Fries, Limburgs en Nedersaksisch
- Fries, Nederfrankisch en Twents

Maar mijn computer zei dat!

Al zolang de computer bestaat proberen wetenschappers programma's te maken om computers taal te leren en ze zo goed mogelijk te laten spreken. Deze programma's worden gebouwd met behulp van de regels van menselijke talen.

7. Wat is géén probleem voor computers?

- Het begrijpen van een zin met meer dan één betekenis
- Het uitspreken van zinnen in de juiste intonatie
- Met kleine onderdelen nieuwe zinnen maken
- Lange, ingebedde zinnen verwerken

Lesje taal

De Britse regering heeft op 12 maart aangekondigd dat alle Engelse kinderen met ingang van 2010 al vanaf 7-jarige leeftijd een vreemde taal op school aangeleerd moeten krijgen. Want hoe jonger je bent, hoe makkelijker het is om een vreemde taal te leren. De regering hoopt dat de kinderen talen dan leuker gaan vinden en ook op de middelbare school in hun vakkenpakket houden. Welke vreemde talen aangeboden gaan worden is nog niet bekend.

8. Welke vreemde talen mogen in Nederland gegeven worden op basisscholen?

- Dat mag de school zelf weten
- Alleen Engels
- Engels, Frans, Duits en Spaans
- Niets, dat gebeurt pas op de middelbare school

Extra materiaal bij deze quiz is te vinden op

> <http://www.taalstudio.nl>

Partners

Mede mogelijk dankzij

Universiteit Leiden

Universiteit Utrecht
Faculteit Geesteswetenschappen

UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM